

第5章 2024年度のバックック研究関連の成果と発信

小川有子

◇プロジェクト採択

人間文化研究機構共創促進研究「学術知デジタルライブラリの構築」国立民族学博物館拠点（X-DiPLAS）公募プロジェクト

代表：澁谷由紀

課題名：「ベトナム紅河デルタ農村の社会変容－1990年代以降の伝統と革新の重層化」
（詳細は第4章参照）

◇論文・学会発表

Fujikura Tetusro, Ogawa Yuko, Yanagisawa Masayuki, 2024(2020), ‘A basic analysis of demographic dynamics in a village located in the Red River Delta in Vietnam based on long-term village survey data’, “35 NĂM VIỆT NAM HỌC: TIẾP CẬN LIÊN NGÀNH, KHU VỰC HỌC, KHOA HỌC PHÁT TRIỂN”, NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI, PP.429-448.

（藤倉哲郎・小川有子・柳澤雅之, 2020, 「長期村落調査データを用いたベトナム紅河デルタ農村における人口変動の基礎的分析」, 『愛知県立大学大学院国際文化研究科論集』, 第21号, 愛知県立大学. （再掲）

柳澤雅之・藤倉哲郎・小川有子・澁谷由紀・新美達也, 2024, 「紅河デルタ村落の社会経済構造の変容—2015年バックック村一集落の網羅的調査結果から—」, 日本ベトナム研究者会議2024年度研究大会（口頭発表）. 2024年11月9日. 京都.

小川有子, 2025, 「研究ノート：ベトナム紅河デルタ農村の祭祀・信仰空間の再構築」, 『国際コミュニケーション研究』第4号, 専修大学国際コミュニケーション学部.

◇ベトナム学開発科学研究所創立20周年記念式典

国際学術シンポジウム「ベトナム学の研究と教育：理論的実践的課題」
2024年3月19日（於ハノイ国家大学人文社会大学）

LỄ KỶ NIỆM 20 NĂM THÀNH LẬP VIỆN VÀ HỘI THẢO KHOA HỌC QUỐC TẾ “NGHIÊN CỨU VÀ ĐÀO TẠO VIỆT NAM HỌC: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN”, ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI, Hà Nội.

バックック調査団メンバーからは柳澤雅之（口頭発表・紀要掲載原稿）と小川有子（口頭発

表は研究所の都合でキャンセル、紀要掲載原稿) が出席した。シンポジウムに先立つ記念式典では、柳澤が海外からの研究者を代表し挨拶を行った。

Yanagisawa Masayuki. 2024. "How can a village study contribute to the Vietnamese studies: From an Interdisciplinary village study at lang Bach Coc in the Red River Delta, Vietnam", KỶ YẾU “NGHIÊN CỨU VÀ ĐÀO TẠO VIỆT NAM HỌC: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN”, Nhà Xuất Bản ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI, Hà Nội.

Ogawa Yuko, 2024, “Phương pháp nghiên cứu khu vực và khảo sát thực địa trực tuyến qua so sánh những bức ảnh trong 20 năm với sự hợp tác lâu dài của làng Bách Cốc và Viện Việt Nam học và Khoa học phát triển”, KỶ YẾU “NGHIÊN CỨU VÀ ĐÀO TẠO VIỆT NAM HỌC: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN”, Nhà Xuất Bản ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI, Hà Nội.

柳澤雅之, 「バックコック研究の残し方」, ベトナム学開発科学研究所創立 20 周年記念式典代表挨拶。 (原稿を以下に掲載)

Phát biểu chúc mừng của các đối tác quốc tế và trong nước

Kính thưa các giáo sư của đại học quốc gia Hà Nội. Kính thưa các đồng chí đại diện lãnh đạo của các trường trong và ngoài nước. Thưa các quý vị đại biểu và đồng nghiệp, các nghiên cứu sinh, có mặt tại đây. Hôm nay, tôi rất vui được đến dự Lễ kỷ niệm 20 năm thành lập Viện Việt Nam Học và Khoa Học Phát Triển, đại học quốc gia Hà Nội. Trước hết, thay mặt trung tâm nghiên cứu Đông Nam Á, đại học Kyoto, Nhật bản, tôi gửi tới các quý vị đại biểu trong và ngoài nước lời chào thân ái, lời thăm hỏi chân tình và lời chúc mừng nồng nhiệt nhất. Chúc Hội thảo ngày hôm nay của chúng ta thành công tốt đẹp.

20 năm là khoảng thời gian đầy biến động. Trước hết, tôi xin gửi lời chia buồn chân thành nhất tới gia đình thân nhân của Giáo sư Phan Huy Lê và giới nghiên cứu lịch sử Việt Nam. Giáo sư Phan Huy Lê là một người có công trong việc thành lập Viện Việt Nam Học và Khoa Học Phát Triển và đồng thời ông đã hỗ trợ rất nhiều đối với dự án nghiên cứu của chúng tôi tại Việt Nam.

Là thành viên giới Việt Nam học tại Nhật Bản, tôi đã từng tham gia Dự án Nghiên cứu làng Bách Cốc (DABC) cùng với cố Giáo sư Sakurai Yumio. DABC được bắt đầu vào năm 1994 với tư cách là một nghiên cứu liên ngành. Rất nhiều nhà nghiên cứu Việt Nam học và các ngành đã tham gia để thu thập thông tin và dữ liệu từ nhiều lĩnh vực khác nhau. Để công bố những kết quả của DABC vốn có xu hướng phân tán, Giáo sư Phan Huy Lê đã đề xuất sáng kiến lập ra một bộ bách khoa toàn thư làng Bách Cốc.

Các viện nghiên cứu cũng có thể mất đi trong tương lai. Khi nhà nghiên cứu thay đổi thì hướng nghiên cứu của viện nghiên cứu cũng sẽ thay đổi. Khi xã hội thay đổi, vai trò của các viện nghiên cứu cũng sẽ thay đổi. Thế thì làm thế nào chúng ta có thể bảo tồn kết quả nghiên cứu ở dạng thái không

thay đổi cho tương lai? Tôi nghĩ ý tưởng về một bộ bách khoa toàn thư là rất quan trọng. Đồng thời, nó là một ý tưởng rất hay trong trường hợp nghiên cứu liên ngành, là một hoạt động nghiên cứu nơi tích lũy thông tin từ nhiều lĩnh vực khác nhau. Ngày nay, các nhà nghiên cứu luôn bị nhắc nhở họ có đề ra kết quả nghiên cứu hay không. Một bộ bách khoa toàn thư sẽ không được công nhận là một thành tựu nghiên cứu như một bài báo có “Impact Factor”. Tuy nhiên, về lâu dài, một bộ bách khoa toàn thư vô cùng quan trọng vì nó sẽ cho phép các kết quả nghiên cứu được các nhà nghiên cứu tham khảo bất cứ lúc nào trong tương lai. Tại Trung tâm Nghiên cứu Đông Nam Á của tôi, cách tiếp cận đối với nghiên cứu khu vực học đã thay đổi đáng kể trong thời gian qua. Giữa các thành viên Trung tâm Nghiên cứu Đông Nam Á, Không có sự đồng thuận về kết quả nghiên cứu sẽ tồn tại lâu dài trong tương lai là như thế nào. Mặc dù cần có nhiều thành tựu ngắn hạn và số lượng thành tựu, nhưng cần phải xem xét cách đánh giá những thành tựu đạt được trong dài hạn. Trong những năm cột mốc của các cơ quan nghiên cứu, chúng ta cần phải xem xét nghiên cứu ở góc độ dài hạn hơn như vậy.

Quay lại chủ đề, chúc mừng kỷ niệm 20 năm thành lập Viện VH và KHPT. Xin kính chúc các quý vị đại biểu, các vị khách quý của Viện sức khỏe, hạnh phúc và thành công. Xin trân trọng cảm ơn quý vị.

Yanagisawa Masayuki
Trung tâm nghiên cứu Đông Nam Á,
Đại học Kyoto, Nhật Bản